

Regeringens plan för infrastrukturen – så bygger vi Sverige starkt och hållbart

Regeringen har fattat beslut om en nationell plan för infrastrukturen för åren 2018–2029. Det är en satsning på totalt 700 miljarder kronor och den största järnvägssatsningen i modern tid. Planen omfattar stora satsningar på såväl nybyggnation som upprustning och modernisering av befintlig infrastruktur. Beslutet rymmer också betydande satsningar på sjöfart och väg. Detta är möjligt då regeringen satsar 100 miljarder kronor mer än i förra planperioden.

– Nu gör vi den största järnvägssatsningen i modern tid. Investeringar i samhällsbygget och i det som bygger Sverige starkt och hållbart går före sänkta skatter. Sverige ska ha ett modernt järnvägsnät där tågen går i tid över hela landet, säger infrastrukturminister Tomas Eneroth.

Den nya nationella planen är ett steg mot att möjliggöra omställningen till ett fossilfritt välfärdsland, ett Sverige som håller ihop, ett ökat bostadsbyggande och förbättrade förutsättningar för näringslivet.

– Nu prioriteras äntligen de människor som reser klimatsmart. Vi gör denna satsning för att tågen ska kunna komma i tid i hela landet och fler ska kunna pendla hållbart till jobbet, säger klimatminister och vice statsminister Isabella Lövin.

Historisk satsning på 700 miljarder

Totalt satsas 622,5 miljarder kronor. Utöver det tillkommer 90 miljarder från trängselskatt, banavgifter och medfinansieringar.

De 622,5 miljarderna fördelas på följande sätt:

- 125 miljarder kronor till drift och underhåll av statliga järnvägar
- 164 miljarder kronor till drift och underhåll av statliga vägar
- 333,5 miljarder kronor till utveckling av transportsystemet

Regeringen för en mycket ambitiös politik vad gäller klimat, sysselsättning, bostäder och ett Sverige som håller ihop. Den här historiska satsningen på järnvägen kommer att bidra till samtliga av dessa områden. De utpekade investeringsobjekten för järnväg uppgår till totalt 148 miljarder kronor vilket är en ökning med 32 procent jämfört med föregående planperiod. Detta innebär att ca 77 procent av de totala medlen till namngivna objekt på 193 miljarder kronor går till järnvägsobjekt.

Namngivna investeringar

För de namngivna investeringarna, dvs de objekt som kostar mer än 100 miljoner kronor, fördelas cirka 193 miljarder kronor under planperioden. De namngivna investeringarna framgår av bilaga 1.

Planen innehåller stora satsningar på att utveckla järnvägssystemet och öka kapaciteten. Bland annat kan nämnas Norrbotniabanan mellan Umeå och Skellefteå som påbörjas under planperioden, men också att regeringen nu ser till att Sydostlänken mellan Älmhult och Blekinge kustbana, väster om Karlshamn, kan byggas ut och rustas upp. Regeringen utökar också satsningarna på dubbelspårutbyggnaden längs Ostkustbanan, mellan Gävle och Kringlan, med 1,7 miljarder kronor jämfört med Trafikverkets förslag. Regeringen utökar satsningen på åtgärder för långa godståg jämfört med Trafikverkets planförslag med 393 miljoner kronor.

Regeringen flerdubblar satsningarna på investeringar i farleder och slussar jämfört med föregående plan. Regeringen avsätter nu medel för den viktiga farledsfördjupningen in till Göteborgs hamn. Denna investering, tillsammans med andra sjöfartsåtgärder i planen – färdigställande av arbetet som pågår med slussarna i Södertälje och farleden i Mälaren, en uppgradering av slussarna i Trollhättan och förbättrade farleder till Luleå och mellan Landsort och Södertälje, för att nämna de största – kommer att medföra sänkta transportkostnader, ökad sjösäkerhet och minskade utsläpp då de främjar en överflyttning av godstransporter från väg till järnväg och sjöfart.

Mötesseparering av vägar med låg säkerhetsstandard ger stor trafiksäkerhetsnytta, som innebär att hastighetsgränsen normalt kan bibehållas och att tillgänglighet och framkomlighet därmed säkras. Några exempel på större investeringar för att förbättra säkerheten på det nationella vägnätet är mötesseparering av flertalet av återstående sträckor på E4 mellan Hudiksvall och Luleå samt på E20 mellan Örebro och Göteborg och även flera delsträckor på bland annat E10 i Norrbotten.

Drift och underhåll av statliga järnvägar

Anslaget till drift och underhåll av järnvägen ökar med hela 47 procent kommande planperiod jämfört med föregående plan, något som kommer att ge en stor effekt på nuvarande järnvägsanläggningars status. Bland de större reinvesteringarna på järnväg kan särskilt nämnas Sävenäs rangerbangård i Göteborg, Getingmidjan i Stockholm samt åtgärder på Värmlandsbanan mellan Laxå och Kil och Viskadalsbanan mellan Borås och Varberg.

Drift och underhåll av vägar

Att vi har fungerande vägtransporter i hela landet som främjar den regionala tillväxten och goda levnadsvillkor är en viktig fråga för regeringen. Regeringen har därför ökat anslaget till vägunderhåll i kommande plan och har sedan tidigare genomfört riktade satsningar på vägunderhåll i landsbygd. Fortsatta driftbidrag till enskilda vägar kommer att vara ytterligare en viktig åtgärd för att även kunna upprätthålla en god framkomlighet i det lågtrafikerade vägnätet. För att trygga och förbättra framkomligheten även för den tyngre trafiken kommer anslaget till bärighet och tjälsäkring att öka. Åtgärder kommer att påbörjas för att kunna inviga ett vägnät med bärighetsklass 4. Så stärker vi näringslivet, tryggar jobben och ökar Sveriges konkurrenskraft.

Bland de större reinvesteringar och underhållsåtgärder på det statliga vägnätet kan särskilt nämnas åtgärder på broar, bl.a. väg 137 över Ölandsbron, E6.20 över Tjörnbron, väg 222 över Skurubroarna i Nacka och bro över Kalix älv vid Kalix.

Trimnings- och miljöåtgärder

Planen rymmer också trimnings- och miljöåtgärder. Varje enskild åtgärd kostar högst 100 miljoner kronor. Sammanlagt ska 35,4 miljarder kronor användas för trimnings- och miljöåtgärder som utvecklar och förbättrar den befintliga transportinfrastrukturen. Dessa åtgärder planeras och beslutas av Trafikverket under planperioden. För att stärka tillgängligheten i hela Sverige och samtidigt öka möjligheterna att nå etappmålet för trafiksäkerheten inom vägtrafiken ska Trafikverket under perioden 2019 till 2022 fördela upp till en miljard kronor för att samfinansiera länsplanerna avseende trafiksäkerhetsåtgärder på det regionala vägnätet.

Planen innehåller också flera åtgärder riktade mot det lågtrafikerade järnvägsnätet. Dels flera större namngivna reinvesteringar och en namngiven investering som tillsammans uppgår till ca 7 miljarder kronor, dels mindre planerade reinvesteringsåtgärder och mindre investeringar, de senare så kallade trimningsåtgärder som ännu inte är specificerade.

Storstadsavtalen (Sverigeförhandlingen)

Regeringen har avsatt drygt 4 miljarder kronor i nationell plan för medfinansiering av de åtgärder under planperioden som Sverigeförhandlingen ingått överenskommelser om med berörda kommuner och regioner. Det är flera olika kollektivtrafikobjekt i de tre storstadsregionerna, på bl.a. spårväg, järnväg, tunnelbana, linbana och BRT (Buss Rapid Transit) och en stor mängd nya cykelbanor. Kommunerna har från sin sida åtagit sig att bygga sammanlagt 193 130 bostäder.

Stadsmiljöavtalen

Regeringen har avsatt totalt 12 miljarder kronor under planperioden till stadsmiljöavtalen. Det innebär att staten medfinansierar kommunala och regionala investeringar i infrastruktur för kollektivtrafik och cykel. Det finns ingen bestämd fördelning mellan trafikslagen, men det kan nämnas att i förra sökomgången gick nästan hälften av de utdelade medlen till cykelåtgärder och hälften till kollektivtrafikåtgärder.

Bostäder

Exempel på åtgärder i förslaget till nationell plan som bidrar till ökat bostadsbyggande är Sverigeförhandlingens överenskommelser med kommuner i de tre storstadsregionerna om statlig medfinansiering av satsningar på kollektivtrafik och cykling. Sammantaget har kommunerna åtagit sig att bygga 193 130 bostäder.

Därutöver är fyrsårsutbyggnaden mellan Uppsala och länsgränsen mellan Uppsala och Stockholm den åtgärd som möjliggör byggande av flest bostäder. Förutom en kraftigt förbättrad kapacitet, möjliggör utbyggnaden även att nya stationer kan byggas i ett område med hög efterfrågan på nya bostäder. Uppsala och Knivsta kommun har båda omfattande planer på bostadsbyggnad vid dessa nya stationer. Uppskattningsvis handlar det om cirka 50 000 nya bostäder. Bland investeringar som var och en kan bidra med mellan 1 000 och 10 000 bostäder kan nämnas tunneln under Varberg för Väst kustbanan och dubbelspår på Ost kustbanan mellan Gävle och Kringlan.

Nya stambanor för höghastighetståg

Regeringens mål är att nya stambanor för höghastighetståg ska färdigställas så att Stockholm och Göteborg respektive Malmö bättre knyts samman med moderna och hållbara kommunikationer med korta restider som främjar en tydlig överflyttning av resor från flyg till tåg. En utbyggnad ska ske i en takt som ekonomin tillåter och på ett kostnadseffektivt sätt.

Utbyggnaden ska utgå från var och en av de tre ändpunkterna. I den nationella planen för 2018–2029 ingår sträckorna Järna-Linköping (Ostlänken), Lund-Hässleholm samt utöver Trafikverkets förslag även Göteborg-Borås med 3,7 miljarder kronor.

Gränsöverskridande transporter

Regeringen har för avsikt att ta initiativ till en dialog med den norska regeringen kring utvecklingen av de gränsöverskridande stråk som Trafikverket beskriver Stockholm-Öslo, Göteborg-Öslo och Malmaban/Ofotenbanan. Regeringen ser ett särskilt behov av att länderna gemensamt utreder hur järnvägsförbindelserna i de nämnda stråken kan stärkas. Sverigeförhandlingen har föreslagit att ett fortsatt bilateralt samarbete mellan Danmark och Sverige ska ske genom att en strategisk analys för en ny fast förbindelse över Öresund mellan Helsingborg och Helsingör tas fram, och att regeringen ska anslå ett belopp motsvarande 5 miljoner danska kronor för genomförandet av analysen under perioden 2018–2020. Regeringen anser att en strategisk analys förbättrar kunskapsläget inför framtiden och fördelar medel motsvarande 5 miljoner danska kronor, för ändamålet under perioden 2018–2020.

Bristanalyser

Trafikverket bör fortsätta att utreda de stråk, noder eller motsvarande som beskrivs i bilaga 2. Utredningsarbetet bör ha som målsättning att dessa stråk, noder eller motsvarande är så pass utredda att de kan övervägas i nästa planeringsomgång och planrevidering.

Kontakt:

Karin Boman Röding
Pressekreterare hos infrastrukturminister Tomas Eneroth
Mobil [076-1166562](tel:076-1166562)
karin.boman-roding@regeringskansliet.se

Kristoffer Talltorp
Pressekreterare hos minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat samt vice statsminister Isabella Lövin
Telefon [08-405 35 12](tel:08-4053512)
Mobil [072-542 80 32](tel:072-5428032)
kristoffer.talltorp@regeringskansliet.se

Genvägar:

Se bilaga 1 för information om större investeringar över 100 miljoner kronor i nationell trafikslagsövergripande plan för transportinfrastruktur för perioden 2018–2029.

Se bilaga 2 för information om utpekade bristanalyser som regeringen har beslutat att Trafikverket bör fortsätta att utreda exempelvis stråk, noder eller motsvarande.

För mer information om den nationella infrastrukturplanen besök regeringens webbplats: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/nationell-infrastrukturplan/>